

Не можна торкатися чаші руками і цілувати руку священика;
До і після причастя не цілуємо ікон на тетраподі, це робимо, коли входимо чи виходимо з храму;

Після того як ми запричастилися, відходимо і відчитуємо подячні молитви або співаємо зі всіма; не дозволюємо собі розмовляти з іншими, в той час, коли інші приймають Причастя.

ПІСЛЯ ВІДПРАВИ

Старайтеся **вислухати оголошення**, які дає священик, тому що вони можуть бути насправді дуже важливими;

Старайтеся знайти кілька хвилини на приватну молитву і подяку Богові; Вийшовши з храму, **страйтеся знайти час на спілкування з іншими парафіянами**, бо ви ж є членом парафіяльної спільноти і виділений вами час для спілкування з ближніми – це є вияв поваги і виховання;

Якщо Ви можете, **запропонуйте священику вашу допомогу** – прибрати храм, замінити квіти, попрати церковні речі (скатертини, рушнички, священничий літургійний одяг) та інше, як вам підкаже Ваше шире серце;

Підтримуйте ініціативи священика щодо пасторальної діяльності на парафії (катехизацій, паломниць, таборів);

Ви також можете пожертвувати гроші на олію для свічок, на вино і профори на Святу Літургію та інші церковні речі для храму;

Коли Ви маєте бажання щось придбати до храму, обов'язково порадьтеся зі священиком; в жодному разі не купуйте «на свій смак» речей до храму;

НА ЗАВЕРШЕННЯ

Якщо побачимо нову людину у храмі, яка не знає як поведтись, підійдіть до неї і тихо запитайте чи їй не потрібна допомога; зробіть все, щоб та людина ще мала бажання до нас повернутися, переконавшись, що наші парафіяни уважні одні до одних і готові допомогти;

Добре би було, як би Ви мали записаний телефон священика і у випадку якоїсь потреби чи запитання, можете вільно зателефонувати і запитати про ті речі, які Вам незрозумілі;

Якщо Ви маєте якісь труднощі зі здоров'ям, подбайте про відповідні ліки; коли вам стає погано, обов'язково попросіть допомогу у ближнього;

У справі уділення святих таїнств інформацію Ви можете отримати у самому храмі: **відносно шлюбу**, треба звернутися принаймні за 3 місяці до дати одруження, **щоби приготувати все необхідне**; **відносно хрещення** порадьтеся спочатку зі священиком, узгодьте годину, а потім домовляйтеся з кумами і замовляйте бенкетний зал; **щодо похоронів** – старайтеся у всьому прислухатися до порад священика, **щоби уникнути різних забобнів, протівних і образливих християнської віри**.

Якщо є ще якісь незрозумілі моменти з нашого парафіяльного життя чи Ви не знаєте як поводитися у тих чи інших ситуаціях у храмі, телефонуйте (098-94-88-025) або пишіть (josafatboyko@ive.org) і я обов'язково Вам відповім.

о. Йосафат Бойко, ВС

ЯК ПОВОДИТИСЯ У ХРАМІ?

www.pkm.if.ua

Іноки можна почути таку думку: «**Я не йду до храму, бо не знаю як там поводитися**». Яким чином людина може виправити цю ситуацію? Найперше, повинна заохотити навчитися, тобто виявити бажання знати. Звідки може знати? Хто повинен навчити, пояснити, виправити? Звичайно священик, який покликаний навчати і, зокрема, правила поведінки у храмі.

Тому зараз я старатимуся написати декілька правил гідної поведінки у храмі, хоча розумію, що відповідь не буде вичерпною. Найперше тому, що неможливо описати всі ситуації, які можуть трапитися, а по-друге, тому що кожен храм, місто чи село має свої особливості, які, інколи, варто було би, змінити, прислухавшись до навчання Церкви... Але є одне але... Не так все легко, як воно здається... Треба доброї волі людини, треба просто «заохотити»...

НЕ БОЯТИСЯ ЗАЙТИ ДО ХРАМУ

Коли ми вперше заходимо до якогось храму, ніколи не треба боятися. В храм зайти – це справа благородна. Ніколи храм не треба оминати. Час на молитву ніколи не буде втраченим часом. Страх «*не знати як поводитися*» і «*що робити*» треба перебороти, значно, що Господь дивиться на серце людини і на намір людини, яка заходить до храму.

ЩО ТРЕБА ЗРОБИТИ ПЕРЕД ТИМ, ЯК УВІЙТИ ДО ХРАМУ?

Пам'ятайте, що Ви заходите до дому Господа Бога, тому треба робити це з особливою поборністю і страхом Божим. Відкладіть ваші справи «на потім», щоб побути на самоті і вирішити їх з Господом;

Якщо у Вас в роті **жуйка**, її треба забрати. Якщо Ви щось не встигли **поїсти**, зачекайте, дойтеж і тоді виходьте; Не тримайте рук у кишені;

Якщо з Вами **тваринка** (наприклад, собака чи кіт), подбайте, щоб вони не увійшли з Вами до храму, тобто знайдіть для них місце, а ще краще, виходячи з дому, не беріть їх з собою до церкви;

Подбайте, щоб ваше взуття було чистим, бо храм потім хтось повинен прибирати;

Не забудьте **вимкнути телефон**, або принаймні поставте на беззвучний режим; навіть, якщо Ви забули вимкнути, ніколи не дозволяйте собі розмовляти по телефону у церкві – це не виховано і може розсіювати не лише Вашу увагу, але також увагу інших людей;

Якщо Ви непристойно одягнені, **подбайте за те, щоби прикрити достатньо своє тіло**. Моду треба вміло поєднувати зі скромністю і пристойністю; кувчі, ноги і груди повинні бути достатньо прикритими; це належить до культури одягу; добре було би мати прикриту голову заміжним жінкам; каблучки на взутті також не повинні розсіювати увагу інших; чоловіки ж повинні зняти головні убори при вході до храму;

Якщо інші вірні виходять з храму, дозволяйте їм спершу вийти. Якщо так сталося, що ви запізнилися, не старайтеся проходити до переду храму, щоб не розвіювати увагу вірних на молитві; але також не залишайтеся у притворі чи на вулиці, а спокійно входить до храму;

Подумайте чи Ви в мирі зі всіма людьми? Це необхідна умова, щоб стати перед Богом; Якщо Ви готові, - то заходьте!

ЯК ТРЕБА ПОВОДИТИСЯ У ХРАМІ?

При вході до храму чинимо **знак святого хреста** і поклін;

Наближаємося до тетраподу (стіл по центрі храму з передній його частині) і цілуємо ікону та хрест, що є на ньому; жінки нехай подбають, щоби не малювати губи помадою, яка би потім залишалася на іконах та розп'ятті; не цілуємо обличчя Ісуса, Богородиці чи святих на іконах;

Старайтеся не запізнюватися на богослужіння. Ця погана звичка дуже сильно вкорінюється. Розраховуйте час на дорогу з дому до храму і приходьте так, щоб Ви ще змогли помолитися приватно;

Якщо ви прийшли до храму після того, що розпочалася відправа, то вже не наближайтеся до тетраподу, а старайтеся знайти собі місце по боках церкви чи вікніці храму.

Якщо ми маємо бажання **«дати на Службу Богу»**, тобто записати намірення «за здоров'я» чи «за померлих», то відходимо до столика у правому кутку спереду храму, на якому знаходяться ручки і відповідні листочки; вашу пожертву опускаєте в скриньку «Пожертви», а листочок залишаєте на столику; прислугуючій хлопці ці листочки подадуть священнику в часі відправи; **ваша фінансова жертва є добровільною і таємною, вона скерована на потреби священника;** чинячи милостину, ви відячуєте священнику за його служіння і підтримуєте його діяльність; приписці щодо розміру пожертви на Св. Літургію чи за уділені святі Таїнства (Хрещення, Подружжя) чи за Похорон у нашому храмі також немає, все залежить від вашого бажання і щедрості вашого серця;

Старайтеся **мати зі собою молитовник**; його ви можете взяти для користування у нашому храмі; **беріть активну участь, співаючи та молячись вголос** (Святу Літургію, спільну вервицю);

В часі відправи Святої Літургії не можна молитися приватних молитов (вервиці, дев'ятниці та інші), бо Літургія – це є найцінніша і найбільш гідна молитва; такого роди молитви можна молитися у будь-якій іншій час – в храмі чи вдома;

Хто не може стояти більше часу, то нехай знайде собі місце, щоб сісти, не переживаючи за те, «що про мене подумають», бо у храмі кожен повинен думати тільки за себе;

По двох сторонах храму є можливість **засвітити свічки** в наміренні «за здоров'я» і «за померлих»; це також треба робити перед відправою Святої Літургії, і ане під час неї; добровільну жертву за свічку опускаємо у скриньку;

Знак святого хреста чинимо на тих частинах відправ, коли згадуються імена Пресвятої Тройці, та на «Мир всім» та на інших передбачених випадках; чинимо знак з великою пошаною, кладучи три пальці на чоло, груди, праві і ліве плече; але важливо тут не спішити і не махати руками перед собою;

У храмі **не оглядаємося по людях і не розглядаємося по храмі;** наша увага повинна бути скерована до Ісуса і до Богородиці.

ВІДНОСНО МІСЦЯ У ХРАМІ

Зайшовши до храму і поцілувавши ікону на тетраподі, зупиняємося на вільному місці у храмі, де забажемо; у храмі немає чийогось приватного місця, тому кожна людина є вільна вибрати місце для молитви, де хоче; навіть, якщо хтось зайняв місце, до якого я звик (звикла), не дозвольно собі цю людину турбувати;

Добре було би, щоби люди, які приходять, відразу займали перші місця;

Не вільно у храмі «займати» місця, як у кінотеатрі чи клубі, для когось; Не вільно ходити по храмі з одного місця на інше, щоб не розсіювати уваги інших;

Не ставайте близько сповідальниці, даючи таким чином, можливість іншим вільно поспівідатися; Не звертайте ніколи свій погляд на сповідальницю – хто і коли пішов до святої сповіді, бо це не наша справа. Наш погляд у храмі повинен бути звернений до престолу, іконостасу.

ЩОДО РОЗМОВ

У храмі не гарно розмовляти між собою; не спонукайте інших це робити, коментуючи чи задаючи запитання; не коментуйте хід відправи чи проповіді священника, а радше її уважно слухайте та розважаймо; якщо нам щось не зрозуміло, то після відправи підійдіть до священника і запитайте його про це;

Для красної молитви ми повинні зосередитися і всю свою увагу скеровувати на Господа Бога через споглядання ікон і розважання над святими речами;

ЩОДО ДІТЕЙ У ХРАМІ

Маючи з Вами дитину, старайтеся подбати, щоби дитина не заважала іншим людям молитися; дитину треба тримати біля себе і, коли капризує, взяти її на руки і прогулятися вікніці храму чи на вулиці; не переживайте, як Вам щось не вдасться, дитину все ж-таки беріть з собою до храму; однак варто навчити дітей, що храм то не місце ігор, але місце молитви;

Старайтеся уважно вислухати читання апостола, Євангеліє і проповіді; ввечері перевірте себе, чи запам'ятали яке було Євангеліє і про що говорив священник.

ЯК ПОТРІБНО ПОВОДИТИ СЕБЕ В ЧАСІ ПРИЧАСТЯ?

Коли прийшов час Святого Причастя і священник виголосив слова: *«Зі страхом Божим і вірою приступіть!»*, заздалегідь робимо на собі знак святого хреста і, склавши руки хрестоподібно на грудях, підходимо до священника з чашею;

Широко відкриваємо уста та відхилиємо голову назад, при цьому не закриваючи очей, щоб не похитнутися і, щоб священник не опустив святих Таїн;

Уста możemy закривати після того, коли священник забере ложечку з уст; ложечку в жодному разі не можна облизувати; Святі таїни потрібно споживати відразу;

Якщо є потреба, можна скористатися рушничком, що його тримає священник, і втерти уста;